T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/353
KARAR NO : 2024/404
KARAR TR : 07/10/2024

ÖZET: Davacının, 2547 sayılı Kanun'un 38. maddesi kapsamında Yunus Emre Enstitüsünün K.K.T.C'de bulunan biriminde müdür sıfatıyla görev yapmakta iken, geçici görevlendirilmesinin uzatılmaması nedeniyle, davalı Enstitüsü bünyesinde çalıştığı dönemde ödenmediği ileri sürülen yemek ücreti, yıllık izin bedelleri, kötüniyet tazminatı, fazla mesai ücretleri, kıdem tazminatı, ihbar tazminatı ve eksik ödenen maaş karşılığının faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : H. Ş.
Vekili : Av. C. K. Ö.
Davalı : Yunus Emre Enstitüsü Başkanlığı
Vekili : Av. M. Ö.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin 2547 sayılı Kanun'un 38. maddesi kapsamında 5 yıl süre ile davalının K.K.T.C'de bulunan biriminde müdür sıfatıyla çalıştığını, enstitünün 27/06/2014 tarih ve IKM-527-2014 /1870 sayılı yazısı ile müvekkiline 2 yıl süre ile aylık net 2.000 sterlin maaş verilmesine karar verildiğini, 1 yıl bu şekilde ödeme yapıldığını ancak 31/07/2015 tarih ve İKM-709-2015 sayılı yazı ile müvekkilinin rızası alınmadan kur farkından doğan maliyet artışından etkilenmemesi gerekçesiyle, maaşın 7.750 TL olarak sabitlendiğini; müvekkilinin kadrosunun bulunduğu Marmara Üniversitesi Rektörlüğü tarafından, görevlendirmenin uzatılmaması kararı alındığını, bunun üzerine 2013 yılındaki kazanılmış hakkına istinaden üniversitedeki kadrolu görevinden istifa edip enstitü bünyesinde işine devam etmek istediğini bildirir 20/09/2019 tarihli dilekçesini davalı Başkanlığa sunduğunu, ancak davacıya verilen cevabi yazıda 2013 yılındaki hakkının geçerli olmadığını ve müdür alımları için yönetim kurulu kararı gerektiğini, ayrıca halihazırda müdür ihtiyacının bulunmadığının bildirildiğini; bu durumun kıdem ve ihbar tazminatı gerektirdiğini ileri sürerek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla, 10.000 TL kıdem ve ihbar tazminatı, 10.000 TL fazla mesai ücret alacağı, 10.000 TL eksik maaş ve buna bağlı eksik yemek ödemesi farkı olmak üzere toplam 30.000 TL'nin kıdem ve ihbar tazminatı bakımından Eylül 2019 tarihinden itibaren, ücret alacağı ve yemek ödemesi farkı alacağı bakımından alacağın muaccel olduğu tarihten itibaren en yüksek banka mevduat faizi ile birlikte davalıdan tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Ankara 52. İş Mahkemesi 14/06/2022 tarih ve E.2021/360, K.2022/277 sayılı kararı** ile, davada idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle davanın usülden reddine karar vermiş, bu karara karşı istinaf isteminde bulunulması üzerine, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesi 08/11/2023 tarih ve E.2022/3203, K.2023/3361 sayılı kararı ile istinaf başvurusunun reddine karar vermiş bu karara karşı temyiz isteminde bulunulması üzerine Yargıtay 9. Hukuk Dairesi 26/02/2024 tarih ve E.2024/514, K.2024/3604 sayılı kararı ile kararın onanmasına karar vermiş, bu kararkesinleşmiştir. Mahkeme kararının ilgili kısmı şöyledir:

> *"...2547 sayılı Yüksek Eğitim Kanununun 38. maddesinde "öğretim elemanları ilgili kurumların talebi ve kendisinin muvafakati, üniversite yönetim kurulunun uygun görmesi ve rektörün onayı ile ihtiyaç duyulan konularda özlük işlemleri kendi kurumlarınca yürütülmek kaydıyla diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında geçici olarak görevlendirilebilirler. Bu şekilde görevlendirilenlerin kadrosunun bulunduğu Yüksek Öğretim Kurumlarındaki aylık ve diğer ödemeler ile diğer hakları devam eder." düzenlenmesi yer almaktadır.*
>
> *Davacının Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler Tanıtım Bölüm Başkanlığı Kişiler*

Arası İletişim Ana Bilim Dalında araştırma görevlisi olduğu çekişmesizdir. Marmara Üniversitesi Rektörlüğü tarafından davacının Yunus Emre Enstitüsünde görevlendirildiği görev süresinin 1'er yıl süreyle uzatıldığı, en son 19/08/2019 tarihinde görev süresinin uzatılması isteğinin kabul edilmediği görülmektedir.

Davacının devlet üniversitesinde araştırma görevlisi olduğu, 2547 sayılı Yasanın 38. maddesinde belirtildiği üzere kadrosunun bulunduğu üniversitedeki haklarının devam ettiği, Enstitüdeki görevlendirmenin davacının memur statüsünü değiştirmeyeceği, işçi statüsünün bulunmadığı, kamu görevlisi olarak talep olunan alacaklarla ilgili mahkememizin ve Adli Yargının görevli olmadığı kamu görevinden kaynaklı olmakla davada İdari Yargının görevli olduğu anlaşılmakla davanın usulden reddine..."

3. Bu kez davacı vekili, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla, kıdem ve ihbar tazminatı, mesai ücret alacağı, yıllık izin ücreti, eksik maaş ve buna bağlı eksik yemek ödemesi farkı olmak üzere toplam 70.000 TL maddi, 5.000 TL manevi tazminatın davalıdan tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Ankara 14. İdare Mahkemesi 28/05/2024 tarih ve E.2024/896, K.2023/417 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adli yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun vakıfların tanımına ilişkin 101. maddesinde; "Vakıflar, gerçek veya tüzel kişilerin yeterli mal ve hakları belirli ve sürekli bir amaca özgülemeleriyle oluşan tüzel kişiliğe sahip mal topluluklarıdır. Bir malvarlığının bütünü veya gerçekleşmiş ya da gerçekleşeceği anlaşılan her türlü geliri veya ekonomik değeri olan haklar vakfedilebilir. Cumhuriyetin Anayasa ile belirlenen niteliklerine ve Anayasanın temel ilkelerine, hukuka, ahlaka, milli birliğe ve milli menfaatlere aykırı veya belli bir ırk ya da cemaat mensuplarını desteklemek amacıyla vakıf kurulamaz." hükmüne, vakıfların kuruluş şekline ilişkin 102. maddesinde; "Vakıf kurma iradesi, resmi senetle veya ölüme bağlı tasarrufla açıklanır. Vakıf, yerleşim yeri mahkemesi nezdinde tutulan sicile tescil ile tüzel kişilik kazanır. Resmi senetle vakıf kurma işleminin temsilci aracılığıyla yapılması, temsil yetkisinin noterlikçe düzenlenmiş bir belgeyle verilmiş olmasına ve bu belgede vakfın amacı ile özgülenecek mal ve hakların belirlenmiş bulunmasına bağlıdır. Mahkemeye başvurma, resmi senet düzenlenmiş ise vakfeden tarafından; vakıf ölüme bağlı tasarrufa dayanıyorsa ilgililerin veya vasiyetnameyi açan sulh hakiminin bildirimi üzerine ya da Vakıflar Genel Müdürlüğünce resen yapılır. Başvurulan mahkeme, mal ve hakların korunması için gerekli önlemleri resen alır." hükmüne, Tescil ve İlan başlıklı 104. maddesinde " Tesciline karar verilen vakıf, vakfın yerleşim yeri mahkemesi nezdinde tutulan sicile tescil edilir; ayrıca Vakıflar Genel Müdürlüğünde tutulan merkezi sicile kaydolunur. Tescil kararı, başka bir mahkemece verilmiş ise, ilgili belgelerle birlikte tescil için vakfın yerleşim yeri mahkemesine gönderilir. Yerleşim yeri mahkemesinin yapacağı bildirim üzerine Vakıflar Genel Müdürlüğünce merkezi sicile kaydolunan vakıf Resmi Gazete ile ilan olunur. Tescil ve ilan tüzük hükümlerine göre yapılır." hükmüne yer verilmek suretiyle vakıfların tanım ve kuruluş şekli düzenlenmiştir.

5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nunAmaç başlıklı 1. maddesinde; " Bu Kanun; vakıfların yönetimi, faaliyetleri ve denetimine, yurt içi ve yurt dışındaki taşınır ve taşınmaz vakıf kültür varlıklarının tescili, muhafazası, onarımı ve yaşatılmasına, vakıf varlıklarının ekonomik şekilde işletilmesi ve değerlendirilmesinin sağlanmasına ilişkin usûl ve esasların belirlenmesi amacıyla hazırlanmıştır." hükmü, Kapsam başlıklı 2. maddesinde; " Bu Kanun; mazbut, mülhak ve yeni vakıflar, cemaat ve esnaf vakıfları ile Vakıflar Genel Müdürlüğünü kapsar. Bu Kanunun uygulanmasında milletlerarası mütekabiliyet ilkesi saklıdır." hükmü, Tüzel Kişilik başlıklı 4. maddesinde; " Vakıflar, özel hukuk tüzel kişiliğine sahiptir." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen yasal düzenlemelere bakıldığında; yeni bir vakfın kurulması ve faaliyet gösterebilmesi için 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre kurulup faaliyet göstermesi gerektiği ve bu şekilde kurulan vakfın özel hukuk tüzel kişiliğine sahip olduğu anlaşılmaktadır.

05.05.2007 tarih ve 5653 sayılı Yunus Emre Vakfı Kanunu'nun Amaç ve Kapsam başlıklı 1.maddesinde; "Bu Kanunun amacı; Türkiye'yi, kültürel mirasını, Türk dilini, kültürünü ve sanatını tanıtmak, Türkiye'nin diğer ülkeler ile dostluğunu geliştirmek, kültürel alışverişini artırmak, bununla ilgili yurt içi ve yurt dışındaki bilgi ve belgeleri dünyanın istifadesine sunmak, Türk dili, kültürü ve sanatı alanlarında eğitim almak isteyenlere yurt dışında hizmet vermek, Türkiye'de Yunus Emre Enstitüsü ve yurt dışında Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri açmak için merkezi Ankara'da olan Yunus Emre Vakfının kurulmasına ilişkin esas ve usûlleri belirlemektir." hükmüne yer verilmiş,Tanımlar başlıklı 2. maddesinin (c) bendinde: "Enstitü: Bu Kanunun amaçlarını gerçekleştirmek üzere eğitim ve öğretim ile bilimsel araştırma ve uygulama yapan Vakfa bağlı kuruluşu,...ifade eder" denilmiştir.

5653 sayılı Kanun'un Organlar başlıklı 4. maddesinde; "(1) Vakıf aşağıdaki organlardan oluşur: a)Mütevelli Heyet: Mütevelli Heyet, Vakfın karar organıdır. Kültür ve Turizm Bakanı, Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı, Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı, Maliye Bakanlığı Müsteşarı ve Millî Eğitim Bakanlığı Müsteşarı heyetin tabii üyeleridir. Heyetin tabii üyeleri dışında; Cumhurbaşkanı tarafından seçilen beş kişi ve Türkiye Maarif Vakfı tarafından kendi mütevelli heyeti üyeleri arasından seçilen bir kişi üç yıl süreyle Mütevelli Heyet üyeliğini yürütür. Kültür ve Turizm Bakanı, Mütevelli Heyetin başkanı; Kültür ve

Turizm Bakanlığı Müsteşarı, başkan vekilidir. Mütevelli Heyet, başkanın ya da başkanvekilinin daveti üzerine üye tamsayısının yarısından bir fazlasının katılımıyla yılda en az iki defa toplanır. b) Yönetim Kurulu: Yönetim Kurulu, Vakfın icra organıdır. Yunus Emre Enstitüsü Başkanı, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı ve Dışişleri Bakanlığı Yurtdışı Tanıtım ve Kültürel İlişkiler Genel Müdürü Yönetim Kurulunun tabii üyeleridir. Ayrıca, üniversitelerin Türkçe dil öğretim merkezleri başkanları arasından Mütevelli Heyetin seçeceği bir kişi, eğitim, kültür ve sanat alanında faaliyette bulunan ve Cumhurbaşkanınca kamu yararına faaliyet gösterdiği kabul edilmiş dernek veya vergi muafiyeti tanınmış vakıfların üyeleri arasından Mütevelli Heyetin seçeceği bir kişi, uluslararası ilişkiler, iletişim, kültür, sanat ve Türk dili alanında çalışmalarıyla tanınmış kişiler arasından Mütevelli Heyetin seçeceği bir kişi üç yıl süreyle Yönetim Kurulu üyeliğini yürütür. Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Yönetim Kurulunun başkanıdır. Yönetim Kurulu, başkanın daveti üzerine üye tamsayısının yarısından bir fazlasının katılımıyla ayda en az bir defa toplanır. c)Denetleme Kurulu: Bakanlık, Dışişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı tarafından görevlendirilecek birer üye ile iktidar ve ana muhalefet partisi tarafından üç yıl süreyle seçilecek birer üyeden oluşur. Maliye Bakanlığı temsilcisi Denetleme Kurulunun başkanıdır. ç) Danışma Kurulu: Vakfın danışma organı olup, yılda bir kez toplanarak Vakfın bir önceki yıl yaptıklarını değerlendirir ve bir sonraki yıl için önerilerde bulunur. Bakanlık Müsteşarı, Mütevelli Heyeti ve Yönetim Kurulunun seçilmiş üyeleri, Başbakanlık Tanıtma Fonu Genel Sekreteri, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Genel Müdürü, Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürü, Diyanet İşleri Başkanlığı temsilcisi, Danışma Kurulunun tabii üyeleridir. Ayrıca, İşçi Sendikaları Konfederasyonlarının seçeceği birer kişi, İşveren Sendikaları Konfederasyonunun seçeceği üç kişi kültür, sanat, Türk dili ve edebiyatı alanında görev yapan öğretim üyeleri arasından Vakıf Yönetim Kurulunca seçilecek on kişi ile Türk dili, kültürü ve sanatı alanındaki yazar ve düşünürler arasından Vakıf Yönetim Kurulunun seçeceği beş kişi üç yıl süre ile Danışma Kurulu üyeliğini yürütür. Bakanlık müsteşarı Danışma Kurulunun başkanıdır." düzenlemesine, Vakfın kuruluş işlemleri başlıklı Geçici 1. maddesinde; " (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde Vakfın kuruluşu, Vakıf resmî senedi ve Vakfın Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre tesciline ilişkin işlemler Bakanlıkça sonuçlandırılır...." düzenlemesine yer verilmiştir.

Yunus Emre Vakfı Resmi Senedi Ankara 41. Noterliği tarafından 11.06.2007 tarih ve 24428 yevmiye numarası ile onanmış ve akabinde vakıf senedinin tescili için 18.06.2007 tarihinde adli yargıda dava açılmıştır. Ankara 10. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 27.06.2007 tarih ve E:2007/259 K:2007/234 sayılı kararı ile, Ankara 41. Noterliğinin 11.06.2007 tarih ve 24428 yevmiye numaralı Yunus Emre Vakfı senedi taslağından söz konusu Yunus Emre Vakfı'nın 4721 sayılı Yasa'nın 101. ve müteakip maddeleri gereğince Mahkeme nezdinde tutulan siciline tescilinin yapılmasına karar verilmiş ve bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir. Yunus Emre Vakfı bu şekilde resmi sicile kaydedilerek Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre tüzel kişilik kazanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; davacı tarafından Yunus Emre Enstitüsü bünyesinde çalıştığı dönemde ödenmeyen yemek ücreti (eksik ve hiç ödenmeyenler birlikte), yıllık izin bedelleri, kötü niyet tazminatı, fazla mesai ücretleri, kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, eksik ödenen maaş karşılığı olmak üzere şimdilik 70.000,00-TL maddi tazminat ile uzun süre eksik ödeme yapılarak mağdur olması sebebiyle duyulan elem ve üzüntü için şimdilik 5.000,00-TL (adli yargıda dava ilkaçıldığı tarihten itibaren başlayacak yasal faiziyle birlikte) manevi tazminat olmak üzere toplam 75.000,00-TL tazminatın ödenmesine karar verilmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Her ne kadar, Yunus Emre Vakfı'nın kuruluş amacı ve organlarına bakıldığında, bir anlamda kamu hizmeti amacıyla kurulduğu ve vakıf organlarında görev alan kişilerin büyük çoğunluğunun kamu personelinden oluştuğu görülmekte ise de; bu durum söz konusu vakfın özel hukuk tüzel kişisi olması özelliğini ortadan kaldırmamaktadır.

Bu durumda, Yunus Emre Vakfı'nın kuruluşu olan Yunus Emre Enstitü Müdürlüğü'nün kamu kuruluşu niteliği taşımaması ve davacı ile Yunus Emre Enstitüsü arasında sözleşme serbestisi esasına dayalı hizmet akdi kurulması karşısında, uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargınıngörevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Nitekim, Danıştay 8. Dairesi'nin 30.05.2018 tarih ve E:2016/3974, K:2018/2953 sayılı kararı ile Uyuşmalık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün 03.03.2014 tarih ve E:2014/171, K:2014/2019 sayılı kararı da bu yöndedir..."

5. Ankara 14. İdare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. Anayasa'nın 123. maddesinin üçüncü fikrası şöyledir:

"Kamu tüzel kişiliği, ancak kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanılarak kurulur"

7. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun Üçüncü Bölümünün Vakıflar ana başlığı altında düzenlenen *"A. Kuruluşu I. Tanımı"* başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"Vakıflar, gerçek veya tüzel kişilerin yeterli mal ve hakları belirli ve sürekli bir amaca özgülemeleriyle oluşan tüzel kişiliğe sahip mal topluluklarıdır.

Bir malvarlığının bütünü veya gerçekleşmiş ya da gerçekleşeceği anlaşılan her türlü geliri veya ekonomik değeri olan haklar vakfedilebilir.

(İptal üçüncü fıkra: Anayasa Mahkemesi'nin 17/4/2008 tarihli ve E.: 2005/14, K.: 2008/92 sayılı Kararı ile.)

Cumhuriyetin Anayasa ile belirlenen niteliklerine ve Anayasanın temel ilkelerine, hukuka, ahlâka, millî birliğe ve millî menfaatlere aykırı veya belli bir ırk ya da cemaat mensuplarını desteklemek amacıyla vakıf kurulamaz."

8. 4721 sayılı Kanun'un *"II. Kuruluş şekli"* başlıklı 102. maddesi şöyledir:

"Vakıf kurma iradesi, resmî senetle veya ölüme bağlı tasarrufla açıklanır. Vakıf, yerleşim yeri mahkemesi nezdinde tutulan sicile tescil ile tüzel kişilik kazanır.

Resmî senetle vakıf kurma işleminin temsilci aracılığıyla yapılması, temsil yetkisinin noterlikçe düzenlenmiş bir belgeyle verilmiş olmasına ve bu belgede vakfın amacı ile özgülenecek mal ve hakların belirlenmiş bulunmasına bağlıdır.

Mahkemeye başvurma, resmî senet düzenlenmiş ise vakfeden tarafından; vakıf ölüme bağlı tasarrufa dayanıyorsa ilgililerin veya vasiyetnameyi açan sulh hâkiminin bildirimi üzerine ya da Vakıflar Genel Müdürlüğünce re'sen yapılır.

Başvurulan mahkeme, mal ve hakların korunması için gerekli önlemleri re'sen alır."

9. 4721 sayılı Kanun'un *"IV. Tescil ve ilân"* başlıklı 104. maddesi şöyledir:

"Tesciline karar verilen vakıf, vakfın yerleşim yeri mahkemesi nezdinde tutulan sicile tescil edilir; ayrıca Vakıflar Genel Müdürlüğünde tutulan merkezî sicile kaydolunur.

Tescil kararı, başka bir mahkemece verilmiş ise, ilgili belgelerle birlikte tescil için vakfın yerleşim yeri mahkemesine gönderilir.

Yerleşim yeri mahkemesinin yapacağı bildirim üzerine Vakıflar Genel Müdürlüğünce merkezî sicile kaydolunan vakıf Resmî Gazete ile ilân olunur.

Tescil ve ilân Cumhurbaşkanınca çıkarılan yönetmelik hükümlerine göre yapılır."

10. 18/5/2007 tarih ve 26526 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yunus Emre Vakfı Kanunu'nun *"Amaç ve kapsam"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"(1) Bu Kanunun amacı; Türkiye'yi, kültürel mirasını, Türk dilini, kültürünü ve sanatını tanıtmak, Türkiye'nin diğer ülkeler ile dostluğunu geliştirmek, kültürel alışverişini artırmak, bununla ilgili yurt içi ve yurt dışındaki bilgi ve belgeleri dünyanın istifadesine sunmak, Türk dili, kültürü ve sanatı alanlarında eğitim almak isteyenlere yurt dışında hizmet vermek, Türkiye'de Yunus Emre (...) Enstitüsü ve yurt dışında Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri açmak için merkezi Ankara'da olan Yunus Emre Vakfının kurulmasına ilişkin esas ve usûlleri belirlemektir."

11. 5653 sayılı Kanun'un *"Tanımlar"* başlıklı 2. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

" (1) Bu Kanunda geçen;

...

b) (Değişik: 12/7/2013-6495/73 md.) Başkanlık: Yunus Emre Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanlığını,

c) Enstitü: Bu Kanunun amaçlarını gerçekleştirmek üzere eğitim ve öğretim ile bilimsel araştırma ve uygulama yapan Vakfa bağlı kuruluşu,

...

d) Mütevelli Heyet: Yunus Emre Vakfı Mütevelli Heyetini,

...

f) Vakıf: Yunus Emre Vakfını,

g) Yönetim Kurulu: Yunus Emre Vakfı Yönetim Kurulunu,

ifade eder.."

12. 5653 sayılı Kanun'un *"Organlar"* başlıklı 4. maddesi şöyledir:

"(1) Vakıf aşağıdaki organlardan oluşur:

a) (Değişik: 6/12/2017–7063/8 md.) Mütevelli Heyet: Mütevelli Heyet, Vakfın karar organıdır. Kültür ve Turizm Bakanı, Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı, Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı, Maliye Bakanlığı Müsteşarı ve Millî Eğitim Bakanlığı Müsteşarı heyetin tabii üyeleridir. Heyetin tabii üyeleri dışında; Cumhurbaşkanı tarafından seçilen beş kişi ve Türkiye Maarif Vakfı tarafından kendi mütevelli heyeti üyeleri arasından seçilen bir kişi üç yıl süreyle Mütevelli Heyet üyeliğini yürütür. Kültür ve Turizm Bakanı, Mütevelli Heyetin başkanı; Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı, başkan vekilidir. Mütevelli Heyet, başkanın ya da başkan vekilinin daveti üzerine üye tamsayısının yarısından bir fazlasının katılımıyla yılda en az iki defa toplanır.

b) (Değişik: 6/12/2017–7063/8 md.) Yönetim Kurulu: Yönetim Kurulu, Vakfın icra organıdır. Yunus Emre Enstitüsü Başkanı, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı ve Dışişleri Bakanlığı Yurtdışı Tanıtım ve Kültürel İlişkiler Genel Müdürü Yönetim

Kurulunun tabii üyeleridir. Ayrıca, üniversitelerin Türkçe dil öğretim merkezleri başkanları arasından Mütevelli Heyetin seçeceği bir kişi, eğitim, kültür ve sanat alanında faaliyette bulunan ve Cumhurbaşkanınca kamu yararına faaliyet gösterdiği kabul edilmiş dernek veya vergi muafiyeti tanınmış vakıfların üyeleri arasından Mütevelli Heyetin seçeceği bir kişi, uluslararası ilişkiler, iletişim, kültür, sanat ve Türk dili alanında çalışmalarıyla tanınmış kişiler arasından Mütevelli Heyetin seçeceği bir kişi üç yıl süreyle Yönetim Kurulu üyeliğini yürütür. Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Yönetim Kurulunun başkanıdır. Yönetim Kurulu, başkanın daveti üzerine üye tamsayısının yarısından bir fazlasının katılımıyla ayda en az bir defa toplanır.

c) Denetleme Kurulu: Bakanlık, Dışişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı tarafından görevlendirilecek birer üye ile iktidar ve ana muhalefet partisi tarafından üç yıl süreyle seçilecek birer üyeden oluşur. Maliye Bakanlığı temsilcisi Denetleme Kurulunun başkanıdır.

ç) Danışma Kurulu: Vakfın danışma organı olup, yılda bir kez toplanarak Vakfın bir önceki yıl yaptıklarını değerlendirir ve bir sonraki yıl için önerilerde bulunur. Bakanlık Müsteşarı, Mütevelli Heyeti ve Yönetim Kurulunun seçilmiş üyeleri, Başbakanlık Tanıtma Fonu Genel Sekreteri, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Genel Müdürü, Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürü, Diyanet İşleri Başkanlığı temsilcisi, Danışma Kurulunun tabii üyeleridir. Ayrıca, İşçi Sendikaları Konfederasyonlarının seçeceği birer kişi, İşveren Sendikaları Konfederasyonunun seçeceği üç kişi kültür, sanat, Türk dili ve edebiyatı alanında görev yapan öğretim üyeleri arasından Vakıf Yönetim Kurulunca seçilecek on kişi ile Türk dili, kültürü ve sanatı alanındaki yazar ve düşünürler arasından Vakıf Yönetim Kurulunun seçeceği beş kişi üç yıl süre ile Danışma Kurulu üyeliğini yürütür. Bakanlık müsteşarı Danışma Kurulunun başkanıdır.

(2) Birinci fıkra uyarınca seçimle görevlendirilecek üyeliklerin boşalmasından altı ay önce Bakanlık Resmî Gazetede duyuruda bulunur. Seçimi yapacak merciler asıl ve aynı sayıda yedek üyeyi yedek sıralamasını da belirterek kararlarını ilanı takibeden üç ay içerisinde Bakanlığa bildirir. Bakanlık onbeş gün içerisinde ilgililere tebligat yapar. Bir kişi birden fazla organda asıl veya yedek üye olamaz. Asıl üyeliğin süresinden önce boşalması durumunda, onbeş gün içerisinde, yedek üyelere beş gün süre verilerek göreve başlamaları yedek sırasına göre Vakıf Yönetim Kurulu Başkanınca bildirilir. Süresinde göreve başlamayan yedek üye çekilmiş sayılır ve bir sonrakine tebligat yapılır, yedek üyeler asıl üyeden kalan süreyi tamamlar. Bu fıkranın uygulanması ile ilgili esas ve usûller Bakanlıkça belirlenir."

13. 5653 sayılı Kanun'un *"Vakfın kuruluş işlemleri"* başlıklı geçici 1. maddesinin 1. fıkrası şöyledir

"(1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde Vakfın kuruluşu, Vakıf resmî senedi ve Vakfın Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre tesciline ilişkin işlemler Bakanlıkça sonuçlandırılır."

14. 20/02/2008 tarih ve 5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nun *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun; vakıfların yönetimi, faaliyetleri ve denetimine, yurt içi ve yurt dışındaki taşınır ve taşınmaz vakıf kültür varlıklarının tescili, muhafazası, onarımı ve yaşatılmasına, vakıf varlıklarının ekonomik şekilde işletilmesi ve değerlendirilmesinin sağlanmasına ilişkin usûl ve esasların belirlenmesi (...) amacıyla hazırlanmıştır."

15. 5737 sayılı Kanun'un *"Kapsam"* başlıklı 2. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Bu Kanun; mazbut, mülhak ve yeni vakıflar, cemaat ve esnaf vakıfları ile Vakıflar Genel Müdürlüğünü kapsar."

16. 5737 sayılı Kanun'un *"Tüzel kişilik"* başlıklı 4. maddesi şöyledir:

"Vakıflar, özel hukuk tüzel kişiliğine sahiptir."

17. 5737 sayılı Kanun'un *"Yeni vakıfların kuruluşu, mal varlığı, şube ve temsilcilikleri"* başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"Yeni vakıflar; Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre kurulur ve faaliyet gösterirler.

Yeni vakıfların kuruluşunda amaçlarına göre özgülenecek asgarî mal varlığı her yıl Meclisçe belirlenir.

Yeni vakıflar, vakıf senetlerinde yazılı amaçlarını gerçekleştirmek üzere Genel Müdürlüğe beyanda bulunmak şartıyla şube ve temsilcilik açabilirler. Beyannamenin düzenlenmesine ilişkin usûl ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Yabancılar, Türkiye'de, hukukî ve fiilî mütekabiliyet esasına göre yeni vakıf kurabilirler."

18. 5737 sayılı Kanun'un *"Vakfın kuruluş işlemleri"* başlıklı geçici 1. maddesinin 1. fıkrası şöyledir:

"(1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde Vakfın kuruluşu, Vakıf resmî senedi ve Vakfın Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre tesciline ilişkin işlemler Bakanlıkça sonuçlandırılır."

19. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun *"Kamu kuruluşları ve vakıflarda görevlendirme"* başlıklı 38. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 29/11/1983 - KHK - 243/46 md.)

(Değişik birinci fıkra: 21/1/2010-5947/4 md.) Öğretim elemanları; ilgili kurumların talebi ve kendisinin muvafakati, üniversite yönetim kurulunun uygun görmesi ve rektörün onayı ile ihtiyaç duyulan konularda, özlük işlemleri kendi kurumlarınca yürütülmek kaydıyla, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında geçici olarak görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirilenlerin, kadrosunun bulunduğu yükseköğretim kurumlarındaki aylık ve diğer ödemeler ile öteki hakları devam eder. Yükseköğretim Kurulu, bağlı birimleri ve Üniversitelerarası Kurul ile Adli Tıp Kurumunda görevlendirilenler hariç olmak üzere bu fıkra uyarınca görevlendirilenler döner sermayeden yararlanamaz.

(Ek fıkra: 21/1/2010-5947/4 md.) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile dernek ve vakıfların yönetim ve denetim organlarında görev yapanlar bakımından ayrıca bir görevlendirme kararı aranmaz. Ancak bu görevler, öğretim elemanının bu Kanundan kaynaklanan mesaisini aksatmayacak şekilde yürütülür.

Yükseköğretim Kurulunun isteği ve ilgili kamu kuruluşunun onayı ile yükseköğretim kurumları veya birimleri, ilgili adli mercilerin talebi ile adli tıp mevzuatı çerçevesinde adli tıp olaylarında ve diğer adli konularda resmi bilirkişi olarak görevlendirilebilirler.

(Değişik: 19/4/1990 - KHK - 422/2 md.; Değiştirilerek kabul: 25/10/1990 - 3670/11 md.) Bu madde uyarınca görevlendirilen öğretim elemanları kendi kurumlarından alacakları aylık ve ödeneklerin yanısıra, görevlendirildikleri kurumda yürüttükleri görev için birinci derecenin dördüncü kademesinde bulunan bir genel müdürün aylık ve ek gösterge rakamlarının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunan tutarı geçmemek üzere ilgili bakan tarafından tespit edilecek miktarı net olarak ikinci görev aylığı şeklinde ayrıca alırlar. Bunlar görevlendirildikleri kurumlarca kendilerine bu suretle yapılan ödemeleri döner sermayelere yatırmak zorunda değildirler. Bunlara görev yapacakları kurumca bu ödeme dışında başkaca bir ödeme yapılmaz."

20. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994 - 4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.

3. (Mülga: 02/07/2018-KHK-703/185 md.)"

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

21. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Seyfi HAN, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ınkatılımlarıyla yapılan 07/10/2024 tarihli toplantısında;2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari yargı yerince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

22. Raportör-Hâkim Arzu ÇETİNDERE ŞAŞI'nın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

23. Dava, davacının 2547 sayılı Kanun'un 38. maddesi kapsamında, Yunus Emre Enstitüsünün KKTC'de bulunan biriminde müdür sıfatıyla görev yapmakta iken, geçici görevlendirilmesinin uzatılmaması nedeniyle, davalı Enstitüsü bünyesinde çalıştığı dönemde ödenmediği ileri sürülen yemek ücreti, yıllık izin bedelleri, kötüniyet tazminatı,

fazla mesai ücretleri, kıdem tazminatı, ihbar tazminatı ve eksik ödenen maaş karşılığının faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

24. Yunus Emre Vakfi Resmi Senedi, Ankara 41. Noterliği tarafından 11/06/2007 tarih ve 24428 yevmiye numarası ile onanmış ve akabinde vakıf senedinin tescili için 18/06/2007 tarihinde adli yargıda dava açılmış, Ankara 10. Asliye Hukuk Mahkemesi 27/06/2007 tarih ve E.2007/259 K.2007/234 sayılı kararı ile, Yunus Emre Vakfi senedi taslağından söz konusu Vakfın, 4721 sayılı Kanun'un 101. ve müteakip maddeleri gereğince Mahkeme nezdinde tutulan sicile tescilinin yapılmasına karar verilmiş ve bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir. Yunus Emre Vakfi resmi sicile kaydedilerek Türk Medeni Kanun'u hükümlerine göre tüzel kişilik kazanmıştır.

25. Dava dosyasının incelenmesinden; davacının Marmara Üniversitesinde araştırma görevlisi olarak görev yapmakta iken, 2547 sayılı Kanun'un 38. maddesi kapsamında Yunus Emre Enstitüsünün KKTC'de bulunan biriminde, 01/07/2014 tarihinden itibaren iki yıl süre ile müdür sıfatıyla geçici olarak görevlendirilmesinin yapıldığı, her yıl Enstitünün talebi ve üniversitenin uygun görüşü ile görev süresinin 2019 yılına kadar uzatıldığı daha sonra, geçici görevlendirilmenin üniversite yönetim kurulu tarafından bir yıl süre ile uzatılması talebinin uygun bulunmaması üzerine 06/09/2019 tarihinde sona erdiği; bilahare davacı tarafından, davalı Enstitüye verilen 20/09/2019 tarihli dilekçe ile, üniversitedeki görevinden istifa ederek enstitüdeki görevine devam etmek istediğinin belirtildiği, davalı Enstitünün 16/10/2019 tarihli cevabi yazısı ile, *"ilk görevlendirmenin 2547 sayılı Kanun kapsamında yapıldığını, İş Kanunu kapsamında herhangi bir hak ediş bulunmadığından vakıfta göreve devam etmenin hukuken mümkün olmadığının"* davacıya bildirilmesi üzerine, davacı tarafından bu durumun kıdem ve ihbar tazminatı gerektirdiği ileri sürülerek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla, kıdem ve ihbar tazminatı, mesai ücret alacağı, yıllık izin ücreti, eksik maaş ve buna bağlı eksik yemek ödemesi farkının faizi ile birlikte tahsili istemiyle dava açıldığı anlaşılmıştır.

26. Somut olayda, davacının Marmara Üniversitesinde sürekli ve düzenli nitelikteki kamu hizmetinde çalıştığı, statüsü, göreve alınması, hak ve yetkileri gözetildiğinde, İdare Hukuku kapsamında bir kamu personeli olduğu açıktır. Davacı 2547 sayılı Kanun kapsamında araştırma görevlisi olarak görev yapmakta iken, mezkûr Kanun'un 38. maddesi uyarınca üniversite yönetim kurulunun uygun görüşü üzerine Yunus Emre Vakfının bağlı kuruluşu olan davalı Enstitüye görevlendirilmesi yapılmıştır. Kanun'da görevlendirilen öğretim elemanının, bu Kanundan kaynaklanan mesaisini aksatmayacak şekilde görevlendirilebileceği, kadrosunun bulunduğu yükseköğretim kurumlarındaki aylık ve diğer ödemeler ile öteki haklarının devam edeceği, öğretim elemanlarının kendi kurumlarından alacakları aylık ve ödeneklerin yanısıra, görevlendirildikleri kurumda yürüttükleri görev için birinci derecenin dördüncü kademesinde bulunan bir genel müdürün aylık ve ek gösterge rakamlarının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunan tutarı geçmemek üzere ilgili bakan tarafından tespit edilecek miktarı net olarak ikinci görev aylığı şeklinde ayrıca alabilecekleri hüküm altına alınmıştır.

27. Diğer taraftan, 5653 sayılı Kanun'da, Yunus Emre Vakfının *"kamu tüzel kişisi"* olduğuna dair açık bir hüküm bulunmamaktadır. Şu halde kanun koyucu vakfa bilinçli olarak *"kamu tüzel kişiliği"* vermediği, vakıfların Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre kurulmasını ve yine özel hukuk tüzel kişisi olarak özel hukuk hükümlerine göre faaliyet göstermesini istediği açıktır. Kaldı ki, vakfın kısmen kamu kaynağı kullanması, kamu kurumu olarak nitelendirilmesi için yeterli bir sebep olmadığı gibi vakfın organları da atanmış ve seçilmiş üyelerden oluşmaktadır. Netice olarak vakıf, bir tüzel kişi olmanın ötesinde özel hukuk tüzel kişisidir. Zira 5653 sayılı Kanun hükümleri de, özellikle vakfın gelirleri, yapısı, karar alma mekanizması bakımından farklı bir sonuç öngörmemektedir.

28. Yukarıda yer alan mevzuatın ve somut olayın birlikte değerlendirilmesinden; davacının idare hukuku kapsamında bir kamu personeli olduğu hususunda ihtilaf bulunmadığı ancak uyuşmazlığın davacının asıl görev yaptığı üniversite çalışmasından kaynaklanan bir alacak talebine ilişkin olmayıp, vakfa bağlı enstitüde geçici olarak görevlendirilmesinden kaynaklanan ve enstitü tarafından ödenmediği iddia olunan bir alacak talebine ilişkin olduğundan, davalı enstitünün bu kapsamda statüsü önem arz etmektedir. Davalı enstitünün bağlı olduğu vakıfın, özel hukuk tüzel kişisi olduğu, uyuşmazlığın 4721, 5653 ve 5737 sayılı Kanun'un uygulanmasından kaynaklandığı, ortada idari işlem veya idari sözleşmeden kaynaklanan ve idari yargı yetkisi dahilinde olan bir durumun bulunmadığı anlaşılmakla, davacının geçici görevlendirilmesinin sona ermesinden dolayı talep ettiği tazminat ve alacaklarının özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde çözümünün gerektiği sonucuna varılmıştır.

29. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Ankara 14. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Ankara 52. İş Mahkemesinin 14/06/2022 tarih ve E.2021/360, K.2022/277 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara 14. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Ankara 52. İş Mahkemesinin 14/06/2022 tarih ve E.2021/360, K.2022/277 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

07/10/2024 tarihinde, Üyeler Ahmet ARSLAN ve Bilal ÇALIŞKAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Doğan	Eyüp	Seyfi
YAŞAR	AĞIRMAN	SARICALAR	HAN

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN